

Vũ Quốc Thúc

Paris ngày 24 tháng 7 năm 2008

Từ cuối tháng 5/2008 tới hết tuần tháng 6/2008, chính quyền Hà Nội đã mở hai cuộc vận động ngoại giao cấp cao ở Trung Quốc và Hoa Kỳ. Hai cuộc vận động này xảy ra liên tiếp chỉ mấy tuần lễ trước khi họp tháng 7 của Ban Chấp hành Trung ương Khóa X của Đảng Cộng sản Việt Nam, rõ ràng là để chuần bị những quy tắt sẽ được đưa ra bàn luận và chấp thuận trong kỳ họp của cơ quan có quyền quyết định tới hạn cuối cùng về những chính sách hiện hành. Điều này cho ta ý thức được tầm quan trọng của các biện pháp này: Phải chăng những cuộc đang động trước mắt khúc quanh lịch sử?

Để tìm hiểu tới sao nhà cầm quyền Hà Nội phải thực hiện "gộp rút" hai cuộc vận động ngoại giao vừa kể, ta cần nhớ rằng từ đầu năm nay (2008) Việt Nam được bầu làm hội viên không thường trực của Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc với nhiệm kỳ 2 năm. Ở vị trí này, những cuộc đấu tranh thực sự của các nước trong Liên Hiệp Quốc, do đó có hoàn cảnh thuận lợi để giới thiệu những tranh chấp quốc tế còn tồn đọng, ngõ hầu vào quy định chính đáng của mình: Trong số những tranh chấp này có việc xác định chủ quyền của ta trên các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Điều phải nói chính là Trung Quốc: công nhận quần đảo Hoàng Sa đã là thừa thừa, công nhận chiếm các quần đảo này. Hiện nhiên, chính quyền Hà Nội hy vọng có thể viên mãn tình liên đới cộng sản để yêu cầu Trung Quốc xét lại lập trường. Phái đoàn được gửi đi Bắc Kinh do đích thân Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh cầm đầu, gồm hầu hết các đảng viên cao cấp đang chờ xử các ban trong bộ máy Đảng. Phó trưởng đoàn Phạm Gia Khiêm vừa là ủy viên Bộ Chính trị, vừa là đồng nhất Phó Thủ tướng chính phủ kiêm Bộ trưởng Ngoại giao. Phía Trung Quốc, những nhân vật được ủy nhiệm thường thuyết với phái đoàn Việt Nam chỉ là những đảng viên cao cấp của Đảng Cộng sản: Thứ trưởng Ôn Gia Bảo cũng như Bộ trưởng Ngoại giao công khai và ngấm ngầm. Còn Chủ tịch Hội Cựu Chiến Sĩ Đoàn thì chỉ để bù đắp tâm, theo đúng nghi lễ mà thôi. Qua cách xử sự này, ta thấy nhà cầm quyền Bắc Kinh phân biệt rõ ràng hai cách Đảng Cộng sản Trung Quốc và chính phủ Trung Quốc.

Do đó, các vận động lãnh thổ như Hoàng Sa, Trường Sa... phải dành lại cho chính phủ hai nước để xử lý trong khuôn khổ công pháp và thực tế quốc tế. Để tránh sự đổ vỡ trong quan hệ giữa hai Đảng Cộng sản Việt Nam và Trung Hoa, bên thông cáo chung đưa ngày 1/6/2008 nhắc lại khẩu hiệu 16 chữ đã được hai bên long trọng chấp nhận làm cơ sở giao hảo: "láng giềng hữu nghị, hợp tác toàn diện, ổn định lâu dài, hữu nghị và tương lai". Một điều đáng chú ý là ngay trong phần nhập đề, bên thông cáo chung đã gián tiếp xác định một nguyên tắc rất quan trọng: Đó là mỗi bên, Trung Quốc cũng như Việt Nam, có quyền tùy theo hoàn cảnh thực sự của nước mình chấp nhận một đường lối riêng để tiến tới đích chung là thực hiện một xã hội xã hội chủ nghĩa. Nói rõ hơn là Việt Nam không bó buộc phải theo đúng khuôn mẫu cũng như các chính sách đối nội và đối ngoại của Trung Quốc (mình là không chấp nhận Trung Quốc). Nếu theo đúng nguyên tắc này, quan hệ giữa Việt Nam với Trung Quốc rồi đây có thể giống như một tiến bộ

Nhân đũa nhữ hai cuộc vãn đũa ng ngoi i giao cã a chính quyãn Hà Nãi

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Ba, 30 Tháng 9 Năm 2008 03:03

lũ ch sũ là quan hũ giũ a Nam Tũ cũ (Yougoslavie) vũ i Liên Xô cũ. Không nhũ ng Nam Tũ theo thũ chũ tũ quũ n mà lũ i còn công khai đũa ng trong hàng ngũ các quũ c gia không liên kũ t (nghĩa là đũa ng trung lũ p trong cuũ c chiũ n tranh lũ nh giũ a Hoa Kũ và Liên Xô).

Cuũ c vãn đũa ng ngoi i giao ẽ Bũ c Kinh đã mang lũ i cho chính quyãn Hà Nãi i mũ t bài hũ c, đó là: các nhà lãnh đũa o Trung Quũ c dù theo ý thũ c hũ cũ ng sũ n vãn đũa t nhũ ng quyãn lũ i cũ thũ cũ a nũ c hũ lên trên hũ t.

*Chũ mũ y ngày sau khi phái đoàn Nông Đũa c Mũ nh trũ vũ nũ c, mũ t phái đoàn chính phũ Viũ t Nam do đích thân Thũ tũ ng Nguyũ n Tũ n Dũng cũ m đũa u đã lên đũa đũa ng sang Hoa Kũ , cùng đi có Phũ m Gia Khiêm, ngũ i đã tham dũa cuũ c vãn đũa ng ngoi i giao ẽ Bũ c Kinh. Dũa a trên đũa u này, ta có quyãn tin rũ ng cũ hai nhân vũ t, Nguyũ n Tũ n Dũng và Phũ m Gia Khiêm, đũa u biũ t rõ cũ n và có thũ đi xa tũ i mũ c nào trong sũ hũ p tác vũ i Hoa Kũ .

Các quan sát viên vô tũ không khũ i thũ c mũ c: Tũ ng thũ ng Hoa Kũ G .W. Bush sũ p hũ t nhiũ m kũ . Ngũ i kũ vũ có thũ là John McCain (thuũ c Đũa ng Cũ ng hoà) hay Barak Obama (thuũ c Đũa ng Dân chũ). Dù sáng kiũ n cuũ c gũ p gũ Mũ - Viũ t này do phía nào chẳng nũ a, ta vãn phũ i tìm hiũ u tũ i sao ngũ i ta không đũa i tũ i sau cuũ c bũ u cũ Tũ ng thũ ng Mũ ? Phũ i có mũ t nguyên nhân nào đó đã khiũ n cho cuũ c gũ p gũ trũ nên khũ n trũ ng. Tũ t nhiên nguyên nhân này liên can tũ i cũ hai nũ c Hoa Kũ và Viũ t Nam. Tôi chũ t nhũ lũ i câu nói cũ a cũ nhũ : "cũ u binh nhũ cũ u hũ a" và dũa i nhũ n quan đó, duyũ t lũ i mũ t sũ sũ viũ c liên can tũ i thũ quân bình quân sũ hiũ n thũ i tũ i Biũ n Đông (Mer de Chine).

Trũ c hũ t vũ phũ n Viũ t Nam, viũ c nũ i bũ t dĩ nhiên là vũ Trung Quũ c coi quũ n đũa o Trũ ng Sa nhũ là đũa t cũ a hũ rũ i. Ngoài viũ c phái nhiũ u ngàn quân tũ i nũ i này đũa xây đũa ng doanh trũ i và mũ t phi đũa o Trung Quũ c không giũ u dũa đũa nh sáp nhũ p các quũ n đũa o Trũ ng Sa, Hoàng Sa và mũ t quũ n đũa o nũ a thành mũ t đũa n vũ hành chính là hũ yũ n Tam Sa, trũ c thuũ c tũ nh Hũ i Nam. Mũ c dù Bũ Ngoi i giao Viũ t Nam ra thông cáo phũ n đũa i và phía Trung Hoa cũ i chính tin đũa n này, ngũ i ta vãn nghi ngũ : Biũ t đầu cũ hai phe Bũ c Kinh và Hà Nãi i đã chũ ng tũ ng kũ tũ u kũ đũa Trung Quũ c thiũ t lũ p mũ t căn cũ quân sũ trong vùng bũ này? Nhũ ng sũ phũ n đũa i bũ ng thông cáo ngoi i giao ẽ Hà Nãi i và cũ i chính cũ a chính quyãn đũa a phũ ng Hũ i Nam rũ t có thũ chũ là hũ a mũ đũa che giũ u sũ thũ t. Rũ i ta lũ i thũ y mũ t sũ cũ quan truyũ n thông tiũ t lũ là Trung Quũ c đã thiũ t lũ p tũ i đũa o Hũ i Nam mũ t căn cũ hũ i quân tũ i tân có thũ dùng làm cũ đũa m cho nhiũ u tũ u ngũ m và cũ hàng không mũ u hũ m. Nhũ vũ y Trung Quũ c không che giũ u tham vũ ng khũ ng chũ toàn khu vũ c Biũ n Đông, là mũ t đũa ng tiũ p tũ có tũ m quan trũ ng chiũ n lũ c đũa i vũ i hũ . Có ngũ i cũ còn tính xa hũ n nũ a: Biũ t đầu đám quân nhân hiũ u chiũ n Trung Quũ c chũ ng bũ t chũ c nhóm quân phiũ t Nhũ t Bũ n hũ i Thũ chiũ n 2, thũ c hiũ n mũ t cuũ c chiũ m đũa t bũ t ngũ , ẽ vùng Trũ ng Sa theo kiũ u Pearl Harbour, nhân lúc Hoa Kũ đang bũ n rũ n vũ i cuũ c bũ u cũ Tũ ng thũ ng? Dĩ nhiên đây chũ là mũ t giũ thuyũ t cũ đoán: tuy nhiên ai cũ ng biũ t ngũ a bũ nh vãn hũ n trũ bũ nh.

Bên thông cáo được phôi biếu sau cuộc họp giữa hai ông G. W. Bush và Nguyễn Tấn Dũng rất ngắn gọn và mập mờ. Tuy nhiên, có một điểm đáng chú ý được biết, đó là: Hoa Kỳ xác nhận nguyên tắc tôn trọng sự toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam. Khi ông đứng lên trình bày này, rõ ràng là ông G. W. Bush muốn gửi một tín điệp cho Trung Quốc: Các ông đừng vội coi cuộc đảo Trùng Sa là đột biến của các ông, trong khi chế độ quyền lực này còn đang là nội dung tranh chấp giữa các ông với nhau trong vùng đó.

Một số kiến khác đáng chú ý: sau khi gặp Tổng thống G. W. Bush, Nguyễn Tấn Dũng và phái đoàn đã đến Ngũ giác Đài để đàm phán với Bộ trưởng Ngoại Quốc phòng Hoa Kỳ.

Một khác, các hãng thông tấn loan tin một nhà ngoại giao Hoa Kỳ ở vùng Đông Nam Á tiết lộ là Hoa Kỳ đang tiếp xúc với hai nước Lào và Cam Bốt để bàn về vấn đề hợp tác quân sự.

*Những số liệu và duy nhất để chúng tôi biết kết luận: tình hình chính trị - quân sự ở vùng Biển Đông (Mer de Chine) đang trở nên nghiêm trọng. Một lần nữa, quê hương chúng ta lại lâm vào thế kẹt, giữa hai lực lượng quốc tế đối nghịch. Đã đến lúc không thể úp úp mồm miệng để né tránh mà phải minh bạch hóa thế đứng của mình. Những người Việt tha thiết với tiến độ của dân tộc, có trách nhiệm làm mọi cách để ngăn ngừa thảm họa chiến tranh tái diễn trên quê hương đã quá đau khổ của chúng ta.